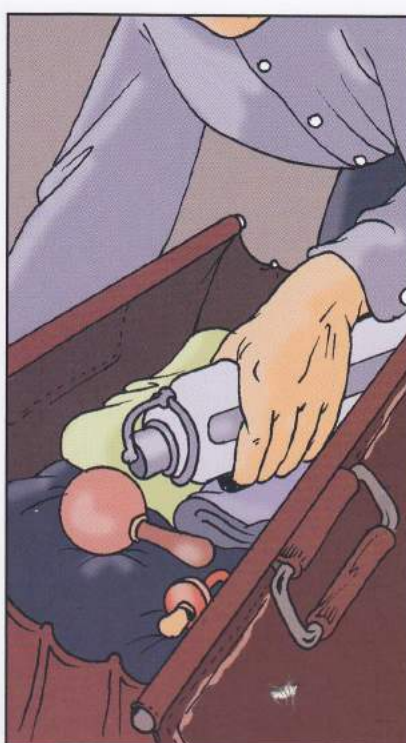
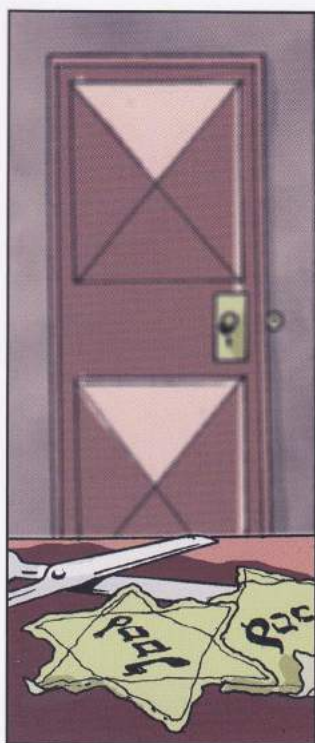

כאילו לעולם לא
תתבשמי עוד בריחו,
לא תשמעי עוד את קולו.

הביטי, הביטי עוד פעם
אחת ביצור האהוב הזה.

הביטי כאילו זו הפעם האחרונה
שתוכלי לתת בו את עיניך,
להשתוקק למבטו או לחיוכו.

הביטי, הביטי עוד פעם
אחת ביצור האהוב כאילו
הייתה זו הפעם הראשונה,

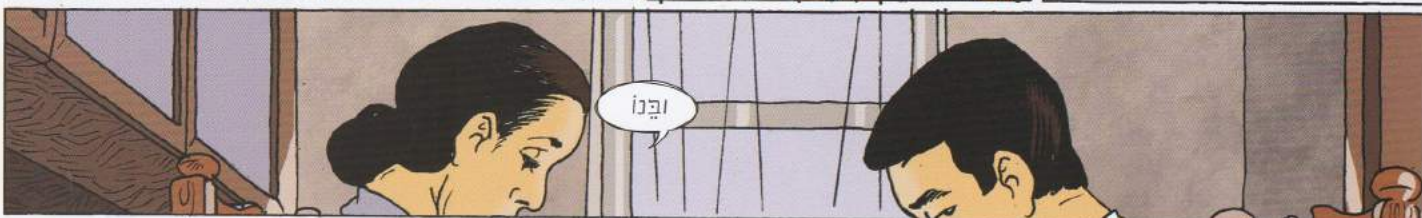

התבונני בו כאילו הייתה
זו הפעם האחרונה...

שוב לא תביטי בו כך.

1933
שנת התרצ"ג
גרמניה

בשביל הזוג אֶלְס וּפֶנֶן
וויסברג הכול התחיל
כאשר המפלגה הנאצית
עלתה לשלטון בגרמניה.

החרם
על חנויות
היהודים,

Deutsche!
Wehrt Euch!
Kauft nicht bei Juden!

משטר אימה הושתת על פעולתם
המשותפת של SA (פלוגות הסער),
וה-SS (יחידת המשמר) והמשטרה
הארצית החדשה, הגסטאפו.

ההשמדה של כל
תרבות שאיננה
ארית,

וההתקפות האלימות
מדי יום ביומו, הביאו
ליציאתם של אלפי
יהודים מגרמניה.

אחדים, וביניהם
סאלי, אחיה של אֶלְס,
התקוממו בטרם ברחו
לארץ ישראל.

סתיו 1937
שנת התרצ"ז
גרמניה

אני עובד סוף סוף
כאורתודונט אצל ד"ר
מיכאליס. כאן היהודים
חיים בשלווה רבה
והקהילה מאוחדת.

"אֵלֶס יְקִירְתִּי, מצאתי
חדר להשכרה בהאג,
אצל משפחה יהודית
בשם אברהמס

החיים במרחק ממך קשים
לי, ואני מחכה בקוצר רוח
שנתאחד לבסוף..."

אוקטובר 1938
תשרי התרצ"ט
גרמניה

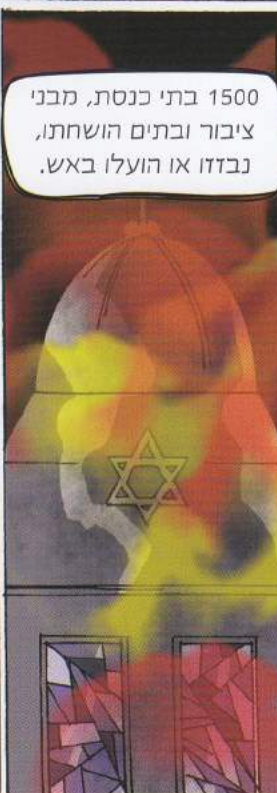

מהדורה מיוחדת! היהודי הרשל
גרמשפן רצח את יועץ השגרירות
שלנו בפריז!

אירוע זה עתיד להיות
התירוץ לפרוץ הפוגרום
שנקרא "ליל הבדולח".

90 יהודים נרצחו,
1-30.000 נעצרו.

1500 בתי כנסת, מבני
ציבור ובתים הושחתו,
נבדזו או הועלו באש.

בלילה שבין ה-9 ל-10
בנובמבר הסתערו ההמונים
הגרמנים על היהודים,
בתמיכת המשטרה.

מרץ 1939
ניסן התרצ"ט
הולנד

חתונת אלס ובנו

וגם על אחותך
לוטי, שנשארה
עצורה בידי
הנאצים.

אבא? מה
אתה עושה
כאן לבדך?

אני חושב על
אמך, שכבר לא
אתנו ואינה נוכחת
בחתונתך.

אנחנו נעשה הכול
כדי להוציא אותה
מן הגיהנום הזה.

אבא, אימא, אני
כל כך מאושרת
שאתם כאן!

ואנחנו בהחלט
מתכוונים להישאר
בהולנד.

בנו, לעולם לא אודה לך מספיק
שהוצאת אותנו מגרמניה.

אנני, אחיך הוא
יחיד במינו!

הזוג מתיישב ברוטרדם.